

Restes de material ceràmic procedent de la cova de Cal Bisbe

Gisclareny

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A les roques i balmes de Cal Bisbe a sota dels Castellots i de l'Escriga
Emplaçament: Pista de Bagà a Coll d'Escriga (Pk 10) marques de GR. 150 3km i seguir pel sender de Gisclareny (250 1397)

Coordenades:

Latitud: 42.25433
Longitud: 1.79075
UTM Est (X): 400252
UTM Nord (Y): 4678723

Classificació

Número de fitxa: 08093 - 83
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia: Col·lecció
Estil / època: Medieval Modern
Segle: XII-XVIII
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Fragments sense forma d'actuals de cuina molt rodats i amb part de la seva engalba desapareguda degut a la pròpia oxidació
Protecció: Legal
Observacions protecció: Llei 9/93 de 30 de setembre Patrimoni Cultural Català. Art. 50-53
Accés: Restringit
Ús actual: Altres
Titularitat: Pública
Titular: Museu Comarcal del Berguedà. C/Mare de Déu dels Àngels, 7. 08600 (Berga)

Fitxes associades:

Coves de Cal Bisbe

Autoria de la fitxa

Pere Cascante i Torrella

Data de registre de la fitxa:

dl., 02/12/2019 - 01:00

Descripció

Es tracta d'alguns fragments de ceràmica gris medieval i també vidriada moderna procedent de les coves de cal Bisbe. Aquest material, dipositat al fons de reserva del museu de Berga i recollit per Josep Sànchez i Vicens correspon amb tres fragments de ceràmica; dos d'ells de ceràmica vidriada moderna i un darrer de ceràmica gris medieval de cocció reductora. Els dos primers són amb la pasta de cocció oxidant de color marró i ataronjant amb les parets externes en reserva i marques de foc i la interna en vernís vidriat marró i també marró clar i groc amb línies verdoses. Sembla fragments de ceràmica comuna molt tardana. El darrer fragment correspon amb un fragment sense forma de ceràmica gris medieval de cocció reductora amb desgreixant de quars i mica de mida petiat i mitjana i la pasta de color gris clar. Segons les característiques tipològiques sembla correspondre amb un fragment d'olla o olleta dels forns de ceràmica de Casa en ponç de Berga i datats de mitjans del segle XIII. Aquest fet ens permet posar en èmfasi que la balma ja era ocupada des de temps medievals coincidint amb la tradició oral que diuen que correspon amb una de les cases més antigues de Giscalreny (Caballè, Cantalapiedra, 1995)

Observacions:

Els fragments han estat recollits de forma casual en superfície ja que a la balma no s'hi ha realitzat mai cap cala arqueològica per a demostrar la seva existència i ocupació en el temps.

Història

Malgrat que F. Caballè (Caballè, 1995) i E. Martín (Martín, 2005) i també la tradició oral del poble afirmen que correspon amb la casa més antiga del poble, no hi ha constàncies documentals de la seva existència anteriors al segle XVII. Tot i així J. Sànchez hi ha trobat restes de ceràmica medieval en superfície, fet que testimonia que la cova ja era habitada des de temps medievals. Tot i així l'arxiu de Giscalreny la documenta en el cadastre de 1776 on s'hi esmenta que a la casa hi habitaven 3 persones, pagaven 2 lliures i 6 sous de cadastre, 17 sous i 13 lliures de cadastre reial i 8 diners de caps de bestiar (AHG, cadastre 1776).

Posteriorment en un document de 1863 esmenta que el mas de Cal Bisbe era d'un tal Pere Bover, hi habitaven 2 persones majors de 7 anys i pagaven 23 sous de contribució rural, 15 de contribució urbana i 38 de contribució total. (AHG. Document 1861). Ja ben entrat el segle XX en una relació de cases existents, figura ja com a deshabitada. Des de sempre ha estat una masia més aviat pobre degut a la seva localització geogràfica i composició arquitectònica. El topònim bisbe no se sap d'on prové, tanmateix sembla que d'una possible visita pastoral del segle XVII.

Bibliografia

CABALLÈ CANTALAPIEDRA, F (1995). Les tres-centes cases de Giscalreny. Albí. P.37, MARTÍN, E (2005). Una mirada sobre la història de Giscalreny. P. 55.
AHG. cadastre de 1776.

ACA. Llibrets de compliement pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex 21 DDAA (2004) Ceràmica medieval catalana. Actes de la taula rodona celebrada a Barcelona els dies 15 i 16 de Novembre de 2004. dins Quaderns Científics i tècnics. Diputació de Barcelona. Àrea de cooperació Servei del Patrimoni Arquitectònic Local;

DDAA (1998). Ceràmica medieval i Postmedieval. Circuits Productius i seqüències culturals. Dins Monografies d'Arqueologia Medieval i Post Medieval n° 4. Grup de recerca d'Arqueologia Medieval i Post Medieval del departament d'Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica. Facultat de Geografia i Història. Divisió de Ciències Humanes i Socials de la Universitat de Barcelona.

